Kupujmo vojne BONDE in ZNAMKE

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

196 CLEVELAND 3, O., THURSDAY MORNING, AUGUST 23, 1945 LETO XLVIII—VOL. XLVIII

Marini gredo v torek na Japonsko

Manila, 22. avgusta. — General MacArthur je danes naznanil, da bo v torek poslal na Japonsko svoje čete, ki se bodo izkrcale v bližini Tokia. Te čete bo krila bojna flotila v Tokijskem zalivu. Istočasno se bodo pa spustile na letališče blizu Tokia padalne čete.

Ko je zročil general MacArthur Japoncem pogoje za vdajo, jim je povedal: "V okolici Tokia bomo na 31. avgusta!"

Padalne čete se bodo spustile na letališče Atsugi, ki je 10 milj od Tokia. Marini bodo pa šli na kopno blizu Jokosuka, ki je polotok pri vhodu v Tokijski zaliv.

Tako ima MacArthur popolnoma drugačen vozni red kot so ga naznanili Japonci. Ti so rekli, da bodo prišle ameriške padalne čete že v nedeljo 26. avgusta.

Japonski vladi je bilo naročeno danes ob šestih zvečer, naj se ravna po teh MacArthurjevih navodilih, in sicer, da mora vsa japonska zračna armada ostati na tleh, dokler ne bodo o nji zavezniki drugače odločili.

Dalje je MacArthur zapovedal, da se japonsko ladjevje ne sme premakniti iz sedanjih baz, pa naj bodo že kjerkoli. Ako se bo morala katera japonskih ladij premakniti iz važnega vzroka, mora potom radia vedno poročati svojo pozicijo.

Dalje je MacArthur ukazal, da morajo ostati vse japonske podmornice na vrh vode in da mora imeti vsaka razsobeneno črno zastavo. Vse japonske ladje, bojne in tovorne, morajo ostati nepoškoadovane. Vse japonske bojne ladje in podmornice, ki so ob tem času na morju, morajo takoj pometati v morje vse streljivo ter javiti svoje pozicije najbližjim zaveznikom.

Dalje je MacArthur naročil, da morajo Japonci dobro skrbeti za vojne ujetnike in civiliste. Dati jim morajo dovolj hrane, obleke in zdravniško oskrbo do časa, ko jih bodo prevzeli zavezniki. Takoj se morajo razorožiti vse topovske baterije na obrežjih in odstraniti se morajo vse mine in zapreke, tako v pristaniščih kot letališčih.

MacArthur bo podpisal mirovne pogoje v imenu velikih štirih, admiral Nimitz pa v imenu Zed. držav.

Takoj po podpisu kaopitulacije v Tokiu, se bo izvršila kapitulacije japonske armade na Kitajskem, ki se bo podala generalu Kajšeku.

Japonska, ki je imela včasih 381 bojnih ladij, jih ima danes še 48 in sicer 26 rušilcev in 22 podmornic. Druge so vse Amerikanci poslali na dno morja.

Dobro je, če veste

Najdalj trajajoča rokoborba bila med Andy Bowenom in Burkeom v New Orleansu leta 1893. Vsega skupaj sta zlopadla 110 krat. Borila sta ur in 19 minut. Sodnik je dejal, da ni zmagal noben, ker bila oba tako zmučena, da ni mogla končati borbe.

* * *

Izmislili so stroj za obrezavanje trav, katerega kolesje se vrti 3,300 krat v eni sekundi.

Bi vozil avto s tako brzino, prevozil 18,000 milj na uro in bi prevozil razdaljo med New Yorkom in San Franciscom v 10 minutah.

* * *

Sovjetski Rusiji so od 1928 do 1941 praznovali vsako leto Božič. Namen tega praznika je bil Namen tega praznkia je zatreti in dominjati narod, da more postati Rusija edino na ta način, ako postane močna.

* * *

V zadnjih treh letih je dobilo ameriško državljanstvo več kot 100 tujcev, ki so se vpisali v ameriški armadi.

* * *

Na gledišče v Washingtonu, kjer je bil ustreljen predsednik Lincoln, je bilo posvečeno nacionalni muzej 12. februarja 1932.

* * *

Drummond otok v okraju Ontonagawa, Michigan, je bil zadnja angleška lastnina v Ameriki. Vojaški so ga prepustili Zed. državam leta 1828.

* * *

Vseh skupaj je postalo šest predsednikov podpredsednikov in sicer: Adams, Jefferson, Van Buren, Theodore Roosevelt, Coolidge in Truman.

* * *

Ameriški potni list je trenutno stane $10. In sicer je $1 za list, $9 pa je pristojbina za potnega lista.

* * *

Ko je bil originalni rokopis ameriške ustave razstavljen leta 1876 v javnem ogled v Filadelfiji, so ga zavarovali za $500,000.

* * *

Razlika med obema tračnicama ameriških železnicah in železnicami evropskih, je 56½ palcev. Izmerjeno med obema tračnicama pod vrhnim robom. Ako ne verjamete, pa pojdite zmerit.

* * *

Zaden prehlad, so izračunali, bolj oviral vojni napor v Evropi kot pa vse stavke v Ameriki. Izguba na zaslužku in produkciji radi prehlada delavcev je izračunana na en bilijon dolarjev.

* * *

Angleška je bila v prvi svetovni vojni nevtralna. Pa je izgubila tekom tega nad 1,000,000 mornarjev in okrog 2,000 letal vsled napada podmornic.

* * *

Danstvo je vpeljal v Norveškem, Islandiji in Greenlandiji okoli leta 1000 v 11. stoletju.

Poroka

V soboto se bosta poročila Amelija Lauricha, hčerka g. in Mrs. Anton Lauricha, 1133 E. 167 St. in Mr. Bruder, sin Mr. in Mrs. Joseph Bruder iz 1019 E. 74 St. Bo v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ob 10 zjutraj. Sorodniki in prijatelji so vabljeni k poročnemu obredom. Svatba bo zvečer v SDD na Waterloo Rd. Ženinu in nevesti želimo vse najboljšega v novem stanu.

Strahote iz nemških ujetniških taborišč bodo kazali na slikah tukaj

Vse strahote iz nemških koncentracijskih taborišč, kjer so postopali naciji z ubogimi narodi kot s živino in še slabše, kjer so jih trpinčili in stradali, so bile slikane in bodo kazane v Clevelandu na pobudo dnevnika Cleveland News.

Te slike boste lahko videli od sobote 25. avgusta opoldne naprej v avditoriju Cleveland College na Public Square. Slike bodo na ogled do 9. septembra. Vstopnina je prosta vsakemu.

Slike si lahko ogledate potem vsak dan od 10 dopoldne do 9 zvečer, v nedeljo pa od 2 do 6 popoldne. Otroci pod 16 leti ne smejo videti slik.

Te slike je pripravil ameriški signalni kor in so nekatere zelo velike. Ena je velikosti 26 x 14 čevljev.

Slike so najprej kazali v St. Louisu, potem so bile pa v kongresni knjižnici v Washingtonu. Slike si je dozdaj ogledalo že več kot 200,000 oseb.

Ko si je general Omar Bradley ogledal te slike v St. Louisu, je rekel: "Slike niso pretiravane. Nekaj tistih nemških brutalnosti sem sam videl. Po mojem mnenju si jih moramo obdržati v spominu pri bodočem postopanju z nemškim narodom."

Lausche je ukazal krajše ure za ženske v industriji

Columbus, O. — Guverner Lausche je ukazal ohijskim industrijam, da se vrnejo na predvojni krajši delovni čas za ženske in mladoletne. Odredba naj stopi v veljavo 15. septembra. V mirnem času je največ, kar smejo delati ženske na teden v industriji 45 ur, v trgovinah pa 48 ur.

Za časa vojne je bila sprejeta postava, da smejo industrije zaposliti ženske kolikor ur hočejo, v trgovskih službah pa 50 ur. Ker je zdaj vojna končana in vojni napor dodelan, je prav, je rekel guverner, da se vrnejo normalne ure za ženske in mladoletne v industrijo.

—o—

Sporočilo od hčerke

Mrs. Mary Sedej, 19451 Tyronne Ave., je prejela pretekli teden od svoje hčerke Marije Webel iz Šoštanja na Štajerskem kabelsko poročilo, da se nahaja na svojem domu od junija letošnjega leta. Med tem, ko je bila odsotna, ji je bilo vse uničeno in izgubila je vse premoženje. Edino kar še ima je — zdravje.

Na obisku pri starših

Pri Mr. in Mrs. Frank Kuhar, 1123 Addison Rd. je za nekaj dni na obisku hči Mrs. Lillian Swisher iz Cincinnatija, Ohio, s svojo hčerko Marjanco.

Včeraj niso kurili

Včeraj je bil prav prijeten dan, ko mi tako pripekalo. Noč je bila pa tudi prav prilična za počitek. Se je vsaj lahko dihalo.

—o—

DOVAŽANJE NA DOM JE ZOPET DOVOLJENO

Washington. — Urad za obrambo transportacijo je odpravil odredbo, ki je v vojnem času prepovedovala dovažati trgovcem razno blago odjemalcem na dom. To bodo zopet lahko delali po 1. novembru.

Pod to odredbo tudi mlekarji niso smeli dovažati mleka na domove večkrat kot na vsak drugi dan. To bo po 1. novembru tudi odpravljeno in mlekarji bodo lahko dovažali, kakor bodo hoteli.

Zdaj bo tudi zopet dovoljeno železnicam prirejati s posebnimi vlaki zlete na počitniške točke, ako bodo imele, seveda, dovolj vozov na razpolago.

DE GAULLE JE PRIŠEL NA OBISK V AMERIKO

Washington. — Včeraj je dospel v ameriško prestolnico general de Gaulle, načelnik začasne francoske vlade. Ostal bo tri dni. Obiskal je predsednika Trumana, s katerim sta se zdaj prvič videla. Govorila sta o ekonomskih, političnih in vojaških problemih, ki stoje pred Francijo.

Predvsem, seveda, je pa njegov namen tukaj, da poizve, koliko bo dobila Francija finančne pomoči od Strica Sama.

—o—

Anglija je tudi zdaj izjavila, da ne prizna bolgarske vlade

London. — Anglija je povedala bolgarski vladi, da ne bo priznala bolgarske vlade, ki bo sestavljena iz zastopnikov, ki bodo izvoljeni pri volitvah v nedeljo. Angleška vlada izjavlja, da predstoječe volitve v Bolgariji ne bodo svobodne.

Depeša iz Moskve naznanja, da je bil razrešen ruskega državljanstva Georgi Dimitrov, bivši tajnik komunistične internacionale, da bo lahko doma v Bolgariji kandidiral v parlament.

Dimitrov, rojen v Bolgariji, se je pred vojno zatekel v Moskvo, kjer je vzel rusko državljanstvo ter bil imenovan tajnikom internacionale in bil tudi član glavnega sovjetskega koncila.

Ernest Bevin novi angleški zunanji minister je včeraj izjavil z ozirom na položaj na Balkanu, "da je tam nadomeščen ene vrste totalitarizem z drugim." S tem je mislil, da se je pregnalo nazijsko, pa dobilo komunistično diktaturo.

—o—

Peta obletnica

V soboto ob 7:30 bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete maša za pokojno Mary Markovich v spomin 5. obletnice njene smrti.

Za pozidavo naselbine

Nocoj bo seja korporacije za pozidavo pogorišča v slovenski naselbini. Seja bo v sobi št. 1 SND na St. Clair Ave., novo poslopje, začetek ob osmih zvečer. Vabljeni ste vsi, ki se zanimate za to.

—o—

Kupujte vojne bonde!

Razne vesti od naših borcev v službi Strica Sama

T/Sgt. Bill Tofant, sin Mrs. Rose Tofant iz 17814 Neff Rd. služi zdaj pri okupacijski armadi v Nemčiji. Materi piše, da ne pričakuje priti domov še letos, čeprav je že v armadi 42 mesecev in preko morja 16 mesecev.

Bill je bil poslan najprej v Anglijo, potem se je pa udeležil bojev po Franciji, Holandiji in Belgiji. Udeležil se je tudi zgodovinske bitke za Bastogne, kjer je ameriški general McAuliffe, poveljnik 101. padalne divizije, odgovoril Nemcem na ultimat za vdajo: "Nuts!" Bill je bil zajet od Nemcev, toda je bil po 16 dneh že osvobojen. Ker so tako hrabro držali Bastogno, so dobili naši fantje odlikovanje od Anglije, Holandije in Francije, kakor tudi pohvalo samega predsednika Zed. držav.

Bill je prejel bronasto zvezdnato svetinjo in ima tudi odlikovanje višnjevega srca. Ranjen je bil v Holandiji, ko je bilo izstreljeno letalo, ki je vleklo njegov jadralnik. Iz Nemčije je poslal Bill materi mnogo dragocenih spominov na vojne čase.

Bill je bil poprej v službi pri clevelandski policiji in svoje čase je tudi urejeval angleško stran našega lista. Kličemo mu: na skorajšno veselo in zdravo svidenje!

■ ■ ■

Francis L. Krall S 1/C je prišel domov na dopust za 21 dni. Bil je na Južnem Pacifiku. Francis je sin Mr. in Mrs. Joseph Krall. Stanuje pri svoji ženi Agnes in sinu Geraldu na 9702 Dunlap Ave. Tam ga prijatelji lahko obiščejo.

■ ■ ■

S transporti so dospeli iz Evrope: Pfc. Alfred Pozarelli, 1109 E. 169. St., Gorp. Anthony Hočevar, 1444 E. 111. St., Sgt. Sam Kneževič, 876 E. 137. St., Corp. Edward Kolegar, 1171 Addison Rd.

■ ■ ■

Častno odpuščeni

Stric Sam je dal častno odpustnico sledečim našim fantom: T/4 A. J. Strnad, 19650 Nauman Ave., Frank Miklich, 18509 Shawnee Ave., Andrej Kavc, 3403 E. 97. St., Michael Labuda, 922 E. 76. St.

—o—

Deseta obletnica

V petek ob 7:30 bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete maša za pokojno Molly Fajfar v spomin 10. obletnice njene prezgodnje smrti.

JAPONCI SO IZPUSTILI IZ JEČE 36 ŽENSK

Saon Francisco. — Radio iz Tokia je naznanjal, da je bilo izpuščenih iz raznih knocentracij 36 ameriških in angleških žensk, med temi 30 redovnic. Bile so internirane takoj ob začetku vojne. Radio je trdil, da so japonske oblasti dobro skrbele za te ženske in da so vse pri najboljšem zdravju.

Radio je pristavil, da se jih je 29 izjavilo, da ostanejo tudi poslej na Japonskem, dočim se ostale še niso odločile.

—o—

Vojaki, ki imajo 75 točk ali več, ne bodo poslani čez

Washington. — Armada je odredila, da oni vojaki, ki imajo v svoj kredit 75 točk ali več, ne bodo poslani v službo čez morje. Dalje bo armada prepovedala pošiljati čez morje vse vojake, ki so stari 37 let ali več.

Vojni oddelek je rekel, da so vzeli iz 86. in 95. divizije, ki sta bili določeni za službo na Pacifiku, vse take, ki imajo 75 točk ali več. Več vojakov v teh divizijah, ki so videli boje v Evropi, je protestiralo, da bi šli zdaj služiti še na Pacifik.

—o—

Clevelandska firma dela z mrzlično naglico na civilnih potrebščinah

Apex Electrical Mfg. Co. 1070 E. 152. St. dela z mrzlično naglico, da začne čimprej izdelovati civilne potrebščine kot so: pralni stroji, električni čistilci in gladilniki. Mnogo strojev, ki so še pred nekaj dnevi delali na vojnem materialu, je že v skladišču med staro šaro. Delavce, ki so bili odpuščeni ob koncu vojne, kličejo vsak dan nazaj.

Koncem prihodnjega meseca bo firma že precej v delu, v teku šestih mesecev bo pa že obratovala s polno paro in sicer pričakuje dela za 50% več kot pred vojno. V obeh tovarnah, v Clevelandu in Sandusky bo zaposlilo to podjetje 1,500 delavcev, kolikor jih je imelo v vojnem času.

Da je pa moglo podjetje tako naglo začeti po odpovedi vojnih naročil z delom civilnih potrebščin, je vzrok ta, ker je vodstvo že davno prej pripravilo vse načrte.

—o—

Šole odprejo 4. sept.

Šolski odbor okraja Cuyahoga naznanja, da bodo začele šole s poukom v torek 4. septembra.

NOVI GROBOVI

Frank Mlach

Na potu k delu je včeraj nenadoma umrl rojak Frank Mlach, star 55 let, stanujoč na 3547 W. 65. St. Doma je bil iz vasi Kočice, fara Rodik pri Trstu, odkoder je dospel sem pred 23 leti. Bil je član društva Soča št. 26 SDZ in društva 160 ABZ. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Frances roj. Simčič, v Lorain, O. zapuča sestrično Mary Mlach, v Collinwoodu pa bratranca Andy Skrinjar. V starem kraju zapušča, če so še živi, brata Andreja in Jožeta. Pogreb bo v soboto zjutraj ob 9:30 iz Ferfoliatovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Lovrenca ob desetih in na Kalvarijo. Naj počiva v miru, preostalim sožalje.

Sam Murton

Včeraj popoldne ob 2:40 je umrl v Emergency Clinic bolnišnici Sam Murton, stanujoč na 16021 Saranac Rd. Bil je star 44 let in rodom iz Clevelanda. Bil je uslužben pri Fisher Body Co. Zapušča ženo Mildred roj. Starc, katere oče je bil svoje čase uslužben pri firmi A. Grdina in Sinovi. Dalje zapušča mater, ki je stara 90 let in devet otrok, namreč: Edward, Leoman 1-C, Harold (na Pacifiku), Evelyn, Mildred, Sammy, David, Sally, Daniel in Patricia, stara 8 mesecev. Dalje zapušča dva pastorka, Fred in Albert Penner, dva brata in dve sestri. Pogreb bo pod vodstvom Grdinovega pogrebnega iz Želetovega pogrebnega zavoda na 152. cesti in sicer v soboto popoldne ob dveh na Lakeview pokopališče. Pokojni je bil član podružnice 3 Slovenske moške zveze.

Mary Zagorčič

Sinoči ob devetih je umrla Mrs. Mary Zagorčič, stanujoča na 1430 E. 26. St. Bila je stara 58 let in doma iz sela Kač, odkoder je prišla sem pred 37 leti. Njeno dekliško ime je bil Gavrilovich. Zapušča moža George in sina Daniela. Bila je članica društva sv. Save. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda. Čas pogreba pa še ni določen.

Pogreb Roberta Brunecz

V soboto popoldne ob 12:30 bo pogreb za Robertom Brunecz iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla na 40. cesti. Pokojni deček je bil član mladinskega oddelka društva Kristusa Kralja št. 226 KSKJ.

—o—

Kupujte vojne bonde!

STREL IZ BAZOOKE JE UBIL DEČKA IN RANIL 3 OSEBE V NILES, O.

Niles, O — Naboj, kakršne so streljali v vojni iz takozvanih "bazooka" pušk, je ubil 13 letnega Donalda Hoehna in ranil tri osebe. Dečko se je preselil pred kratkim v bližnji Leavittsburg in je prišel v torek obiskat v Niles svoje prijatelje. V izložbenem oknu neke trgovine je videl naboj, pa je prosil trgovca za naboj. Naboj je dal trgovcu nek vojak za spomin ter mu je rekel, da je prazen.

Dečko je vzel naboj in skušal iz njega vzeti kapico. Tedaj je pa naboj eksplodiral. Strel je vrgel dečka 15 čevljev v zrak. Bil je na mestu mrtev. Njegovega tovariša, 12 letnega Ronalda Whitneya, je pa puh vrgel 12 čevljev daleč. Dve ženski, ki sta šla ravno mimo, so drobci iz naboja ranili.

Razstrelba je bila tako silna, da je napravila v betonu na cesti 36 palcev globoko luknjo in konec naboja je neslo 100 jardov daleč.

"AMERIŠKA DOMOVINA"
AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. HEnderson 0628 Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto $6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta $4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta $2.00. Za Cleveland, po pošti četrt leta $2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: Celo leto $6.50, pol leta $3.50.
četrt leta $2.00
Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, $6.50 per year. Cleveland, by mail, $7.50 per year.
U. S. and Canada, $3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, $4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, $2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, $2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, $6.50 per year; $3.50 for 6 months.
$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 196 Thur., Aug. 23, 1945

Ne kliči vraga!

Tisti Churchill, ki je govoril v angleški zbornici: "V Jugoslaviji podpiramo komunista," je po dveh letih začel govoriti precej drugače. Na 16. avgusta je propadli ministrski predsednik prvič nastopil kot opozicijonalec. Velik del svojega govora je posvetil strahu pred komunizmom, ki se razvija na Poljskem, v Jugoslaviji in na Češkem in ki ga je sam pospeševal. V našem listu smo že poudarili, da se Churchill nikoli ne bo mogel oprati krivde, da je sam v veliki meri povzročil nesrečo, ki je pridrla nad vzhdoni del Evrope in katere posledic se sedaj boji. Angleška politika je hotela v vsem ustreči Rusiji. Zato je žrtvovala Poljake in Jugoslovane komunizmu. Ruski komunisti so to uslugo plačevali z milijoni slovanskih življenj, ki so poganjali v boj za koristi Anglije. Tako je ta sebična politika trenutnega uspeha priklicala komunističnega vraga, ki se sedaj seveda ne bo umaknil na same Churchillove besede. Staremu politiku se godi kot tistemu, ki je znal čarovno besedo, kako se vraga pokliče, ni pa znla druge čarovne besede, kako se ga prežene.

Churchill je v svojem govoru svet opozoril, da se "za železnim zastorom, ki danes deli Evropo na dvoje, vrši žaloigra v ogromnem obsegu." Potem pa je nadaljeval o Balkanu in rekel, "da je malo članov novo izvoljene zbornice zadovoljnih s situacijo, ki danes vlada v teh goratih, nemirnih in slabo organiziranih pokrajinah, kajti skoro povsod so komunistične sile dobile ali počasi dobivajo diktatorsko moč." — Na to je povedal zgodbo, ki naj priča, kako v teh deželah danes mislijo o politični moči vladajoče stranke. Ko je bil Churchill pri zadnjih volitvah premagan, mu je prijatelj, angleški oficir v teh krajih sporočil, kako so ljudje na Balkanu gledali na njegov poraz. Neka gospa je rekla oficirju: "Ubogi Churchill! Sedaj ga bodo ustrelili." Churchillov prijatelj jo je pomiril, da ne bo tako hudo, ker na Angleškem ne ustrele vsakega premaganega političnega nasprotnika kot to delajo v Jugoslaviji.

"Mi moramo vedeti," je Churchill nadaljeval, "kakšno je naše stališče ob teh balkanskih dogodkih in moramo to stališče tudi povedati. Naša ideja o vladanju je, da morajo biti ljudje svobodni, da morejo izraziti s tajnim glasovanjem in brez strahovanja svojo globoko ukoreninjeno željo, kakšna naj bo oblika vlade, pod katero žive. — Sedaj je morda družina zbrana ob večernem ognju, uživajoč sadove svojega trdega dela, pa naenkrat nekaj potrka na vrata in orožniki vderejo v sobo. Pokličejo očeta, sina, prijatelja sedečega mirno v koči v temno noč. Nihče ne ve, ali se bo še kdaj vrnil in kakšna bo njegova usoda. Vsi vedo, da je bolje ne vpraševati po tem. Milijoni takih domov so po Poljskem, na Čekešm in v Jugoslaviji, kjer je glavna zaskrbljenost družin tak stan."

Težke so te besede angleškega državnika. Tudi novi angleški ministrski predsednik Attlee jim ni ugovarjal. Ta debata v angleškem parlamentu nam je nov dokaz, kako presoja svet, ki pozna razmere, komunistično diktaturo v Jugoslaviji. Pozno je Churchill napadel komunizem, ki ga je sam klical, vendar bo morda komu odprl oči.

V tem ogvoru je torej Churchill ugotovil, da se vrši za "železnim zagrinjalom strašna tragedija." Jugoslavija je zaprta kot s kitajskim zidom. Za tem zidom komunist kolje svoje politične nasprotnike po svoji mili volji. Če bi bilo za tem zagrinjalom vse prav, zakaj zapirati meje tujim poročevalcem? Ali je SANS, ki pošilja neke vloge na ameriške oblasti, naj se z Jugoslavijo odpre poštna zveza, posredoval pri svojih prijateljih partizanih, da bi pustili v Jugoslavijo ameriške žurnaliste in jim dovolili pogledati, kaj se godi za tem kitajskim zidom? Ali bi znali naši preljubi ameriški "partizani" razložiti svojim pristašem, ali je to zagrinjalo znamenje svobode ali demokracije, o kateri včasih slavni Mirko Kuheli deklamira. Dajte to razložiti Ameriki, dajte!

Druga Churchillova ugotovitev pove, da vlada v Jugoslaviji neprestan strah pred samovoljnostjo in nasilnostjo partizanov. Churchill razkriva svetu, da so v Jugoslaviji komunistične sile dobile diktatorsko moč. Znova podčrtavamo, da voditelj angleške politike Attlee tega ni zanikal, kar pomeni, da je to prepričanje vseh angleških vodilnih krogov.

Kot dodatek k temu ugotovitvam v londonskem parlamentu je sledila 18. avgusta izjava tajnika državnega oddelka v Washingtonu, Byrnesa, da Amerika ne pripozna sedanje bolgarske vlade, ker da ni sestavljena na demokratskih temeljih. Kot v Jugoslaviji je tudi v Bolgariji večina vlade v komunističnih rokah. Kot v Jugoslaviji hoče tudi v Bolgariji vlada na volitve z eno samo listo.

Tako svet jasno uvideva, da je Balkan popolnoma v rokah komunistov in da so ti zatrli vsak svoboden izraz človeške volje.

Tudi med Slovenci v Ameriki smo imeli ljudi, ki niso hoteli verjeti, da je Jugoslavija postala plen komunizma. Upamo, da jim bodo dogodki sami vedno bolj odpirali oči.

Bili so kot vidimo iz poročil tudi v starem kraju ljudje, ki prav do zadnjega niso hoteli spregledati in so držali s partizani. Šele umor za umorom čisto nedolžnih ljudi jim polagoma kaže, kako nespametni so bili, da niso prej spoznali komunistične nevarnosti v polni meri. Kaj je vzrok tega nerazumevanja za resnični položaj in za to zaslepljenost? Mnogo je gotovo pripomoglo navdušenje za boj proti tujcu, ki je vzplamtelo v vsem narodu brž od začetka. Poln ognja za boj proti Italijanom in Nemcem marsikdo ni spoznal niti, ki so jih pletli komunistični voditelji. Spretna komunistična propaganda je take ljudi uspavala, da niso videli, kam drve za partizani. Mnoge je zapeljevala pomoč, ki so jo nudili zavezniki komunistom. Niso mogli razumeti, da je Anglež pripravljen brezobzirno žrtvovati tisoče in tisoče Balkancev, če je to v njegovo trenutno korist. Pa upoštevajmo še človeško slabost, da vsak nerad prizna svojo pomoto. Vsak išče izgovorov in zagovorov za svoje dejanje. Imenujte to neumnost ali zagrizenost, v vsakem slučaju rodi ta napaka žalostne posledice. Mi smo že večkrat poudarili, da so med partizani bili tudi dobri ljudje, ki so v najboljši veri sledili Osvobodilni fronti. Toda mnogi so tam ostali tudi ko so se komunisti polastili vodstva partizanov in so torej morali spoznati, kam partizanstvo vodi.

Poročajo, da se nekaterim šele sedaj oči odpirajo. Ko gleda pisatelj Finžgar, ki se je zagledal za nekaj časa v partizanstvo, kako more slovenske pisatelje kot Janez Jalena, njegovega ožjega rojaka, ali kot Narte Velikonja, očeta devetih otrok, in ko ve da nobeden ni sodeloval z Nemcem, začenja vzdihovati: "Kdo je mislil, da bodo šli tako na levo." Pozno je tako spoznanje. Taki so pomagli klicati vraga, ki se sedaj zlepa ne bo hotel umakniti.

Marsikdo pa bo ostal s tem vragom.

Podobni razlogi kot so v starem kraju zapeljevali ljudi, da se niso znašli o pravem času, kam jih vleče partizanski komunizem, so bili tudi v Ameriki pri mnogih odločilni, da so v slepem navdušenju sledili partizanski propagandi. Ali bodo sedaj spregledali? Ne mislimo tu na tiste, ki so tako ali tako navdušeni komunistični sopotniki in se vesele zmage protikrčanskih sil, ampak govorimo o tistih, ki nam niso hoteli verjeti, ko smo slikali, kam drvi uboga stara domovina. Ali bodo spoznali, da so pomagali klicati vraga komunizma v starem kraju in s tem "ogromno tragedijo" nad naš narod?

BESEDA IZ NARODA

Ali smo že popolnoma obupali

Piše Frank Štefančič

Da, ali smo že popolnoma obupali glede razmer v Sloveniji, ali nismo več zmožni pravilno misliti, ali pa se povsem strinjamo z razmerami, kakršne so dandanes v Sloveniji? Saj ga ni že skoro več Slovenca v Ameriki, ki bi bil zmožen umeti in verjeti, kaj je dobro in kaj je slabo, kaj je verjetno in kaj neverjetno glede poročil, ki prihajajo po ovinkih iz Ljubljane — iz Slovenije. Vidim, da so ameriški titovci nekaterim našim popolnoma zmešali glave, da sedaj ti sploh ne vedo več, kaj je verjetno in kaj ni.

Sam za svojo osebo mislim, da je lahko mogoča kakšna mala pomota glede števila, kraja, imena ali datuma, v teh poročilih, kar se lahko nehote urine v taka poročila, drugače pa verjamem, da je v veliki večini vse žalostna resnica. Treba se nam je samo dovolj zanimati in slediti pisanje časopisov daleč nazaj in primerjati ter ugibati, kaj pišejo tisti listi, ki stvar zagovarjajo in kaj tisti listi, ki nasprotujejo, potem šele sodi. Tako delam jaz že vse svoje življenje.

Ker pa v veliki meri ljudje tega ne upoštevajo, zato ne morejo priti do pravega zaključka. Čudno se mi vidi, da je tako malo rojakov, ki bi se oglasili v javnosti, da bi povedali svoje mnenje. Temu je krivo največ to, ker nekateri čitajo samo liste svoje stranke, in zopet drugi pa mogoče čitajo vse odkraja, pa si ne morejo ustvariti svojega lastnega mnenja; zopet drugi pa so, ki se zanašajo na druge. Stari pregovor pa pravi: Kdor se ne druge zanaša, ta se slabo ponaša. . . , in zato mi vsi skupaj spimo.

Da smo tako daleč prišli, je temu največ kriva mala skupina urednikov, glavnih uradnikov naših Jednot in Zvez, odvetnikov in celo par duhovnikov je med njimi, ki so se dali tako fino namazati z rdečo mastjo.

Da, tako se dela za narod. Če pa človek malo bolj globoko premišljuje vso stvar, pa si misli dvojno: da niso bili zmožni dela, katero jim je bilo poverjeno pri SANSu, ali pa da je komunistična demokracija tako dozorela, da je ne bo mogoče več preprečiti in da so na ta način skušali sami sebe protektirati za morebitni poznejši čas. Tako vsaj nekateri govorijo.

Meni se vidi pa to verjetno, da ako bi se bili znali oni pri SANSu postaviti po robu gg. Kristanu in Adamiču in udariti po mizi o pravem času in namesto, da so vodili propagando za Stalina, Tita in komunizem, naj bi bili pravilno informirali washingtonsko vlado o potrebah in zahtevah slovenskega naroda, pa bi bili gotovo preprečili tako zverinsko klanje nedolžnih sinov in hčera slovenskega naroda.

Ubogi siromašni narodni mučeniki so se branili in ker se Tito ni čutil dovolj močnega, je nagnal z Balkana v Slovenijo vso tisto druhal, ves izrodek človeškega rodu, ki sedaj mori in požiga. Ko človek čita in se potem razgovarja z rojaki, pa se dobi še takega, ki trdi, da Ameriška Domovina laže. Ko ga pa vprašam, kako jo čita, pa pravi, kaj bom pa čital, ko že itak vem, da laže. Takim je menda samo potrebno, da se informirajo samo pri listih, katere samo oni čitajo in jih zagovarjajo, češ, samo njih listi pišejo zlato resnico.

Torej, dragi rojaki, stopite do urednikov tistih listov, ki jih tako visoko cenite, ker da so toliko pripomogli našim tisočerim rojakom do demokratične svobode, da ne bodo nikdar več ne lačni ne žejni, nič več jim ne bo treba delati, pozovite tiste urednike, da zakaj dopuščajo, da Ameriška Domovina kar naprej tako laže, zahtevajte, da se tako lažnjivo pisanje ustavi. Žalibog, ne bodo hoteli biti pošteni in vam povedati, da ne laže. . .

V resnici se mi čudno vidi, kako je to mogoče, da se tako malo ameriški Slovenci zanimajo za dogodke, kateri so zgodovinsko najbolj važni in zverinsko barbarski. Čudno je, da tukaj držimo roke križem in spimo, a naši rojaki v Sloveniji pa umirajo nasilne smrti pod roko peščice jugoslovanskih komunistov ter njih italijanskih, madžarskih in nemških pomagačev. Nemci in Madžari so pomagali in še pomagajo pri reševanju Trsta ter primorskih in koroških Slovencev. In da bo partizanska glorija popolna, so povabili še ta boljše balkanske sodruge, da jim pomagajo dovršiti osvobodilno delo.

Pisec tega dopisa bi sam rad videl, da bi poročila v Ameriški Domovini ne bila resnična; potem bi tisoči Slovencev še živeli, številne hiše in vasi ter cerkve bi ne bile porušene, stotine duhovnikov bi ne bilo pomorjenih. Ali so bili ti tisoči žrtev — izdajalci? Izdajalci so bili vaši komunisti, ki so triumfirali po celem svetu, ko sta Hitler in Stalin napravila prijateljsko pogodbo. In tisti, ki hoče vedeti, tudi dobro ve, da so bili ravno komunisti tisti, ki so največ pripomogli k razpadu jugoslovanske vojske, ko je bila ta napadena od Nemcev in Italijanov itd.

Kot pisec tega skromnega skupaj stlačenega dopisa apeliram na vse tiste časopise, ki trdite, da Ameriška Domovina laže, da to tudi vsaj enkrat dokažete in tako "lažnjivo" pisanje ovržete. Saj piše A. D. v takem tonu, da vas skoro poziva na to, pa se držite kot mali Jožek, ko ga mati krega, zakaj je to in to napravil, a ker ne iztuhta pravega odgovora v svojo obrambo, pa vtakne prst v usta in gleda mater. Nekako tako se sedaj držite vi. Torej prst iz ust in za prstom pojasnilo glede obdolžitev v Ameriški Domovini, da bomo vedeli kaj in koliko je verjetno in kaj ne.

Imam dva velika in tehtna vzroka, da verjamem pisanju Ameriške Domovine in sicer en vzrok je ta, ako bi ta poročila ne bila resnična, bi od sile grmelo po listih, kateri zagovarjajo in podpirajo partizane, da bi odmevalo od Atlantika do Pacifika; drugi vzrok je ta, ker po štirih mesecih osvoboditve, pa se še ni moglo vpeljati pravilne poštne zveze. To je pa že od sile in kar ne gre mi v mojo staro glavo. Prav je bilo zapisano v Ameriški Domovini, da hočejo v Jugoslavijo in iz nje zapreti vrata in okna, da se ne bi videlo, kaj se godi tam in da ne bo mogel nihče notri ne ven, ako se ne izkaže, da se je Titušu do tal priklonil.

Vrata in okna držite zaprta, toda vedite, da glas nedolžnih mučenikov, ki vpije do neba, bo prej ali slej prodrl tudi skozi vse zaprtine. Uredništvu Ameriške Domovine se mora dati kredit; vem, da je uredništvo izgubilo nekaj naročnikov "prijateljev," a še več v tem času pa dobilo novih. Kakor je resnično dvakrat dve štiri, tako je tudi resnično, da ne bo več dolgo, ko bo z vso silo izbruhnila na dan resnica in pravica:

—o—

'V-J day' kluba Ljubljana

Morija je za nami. Mislim, da ni človeka v Zed. državah, ki bi ne bil vesel da smo zmagali tako zahrbtnega sovražnika.

Da se bolj proslavi zmago nad Japonci, bo klub Ljubljana priredil plesno veselico in sicer dne 2. septembra v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. (Op. naslednji dan je delavski praznik — Labor Day).

Najprej je bilo sicer sklenjeno, da se napravi še en izlet v prosto naravo. Vsled gotovih vzrokov se je prvotni sklep porušilo. Torej sedaj bomo imeli zabavo za vse — člane in prijatelje kluba. Vstopnina bo prosta in vse drugo bo pa za današnje razmere dobro preskrbelo.

Torej, ne pozabite, da bo ta veselica 2. septembra v mali dvorani Slovenskega društvenega doma ter ne na farmah na 26. avgusta, kot je bilo prvotno sklenjeno. Da ne bo kakšne pomote v tem oziru. Ples se prične ob treh popoldne, veselica pa ko pride prvi. Podrobnosti pa bodo še drugi kaj poročali.

Na svidenje na "V-J day,"

M. Yapel, tajnica.

Razni kraji naše stare domovine

NOVO MESTO

Novo mesto, ki je štelo pred vojno 4045 prebivalcev in 455 hiš, ima lepo lego na visokem polotoku temnozelene Krke. Hiše se vrste na položnem griču, na katerem stoji kapiteljska cerkev. Grič obdaja na treh straneh strm, do 15 metrov visok breg. Jedro mesta tvori širok pravokotni Glavni trg.

Glavni razvoj mesta gre od realne gimnazije v smeri proti Trški gori. Tu se je v kratkem povojnem času razvila obširna kolonija ličnih hiš in vil. Na Glavnem trgu sta znamenita rotovž (zgrajen na mestu prejšnjega leta 1720, predelan leta 1905; pred njim je stal svoj čas sramotilni kamen) in enonadstropna Bergmanova hiša z arkadami. Od stavb je omeniti na levem bregu Krke še staro frančiškansko cerkev, realno gimnazijo, meščansko in ljudsko šolo, okrožno sodišče, srezko poglavarstvo, žensko bolnišnico, poslopje stare gimnazije in nekdanji kapucinski samostan. V njem so poleg več stanovanj sedaj nastanjeni uradi, pošta, finančna kontrola in davčna uprava. Mesto ima električno razsvetljavo in elektrarno na izviru Prečne ter vodovod z izvrstno vodo, ki jo dobiva iz izvora Težke vode pri Stopičah.

Prebivalstvo se živi od intel. poklicev (uradniki), trgovine, obrti in rokodelstva. Industrija nima velikega razmaha. Omeniti je dve veliki tovarni perila, tovarno peči in šamotnih izdelkov, tovarno čevljev in žage. Nekaj me... vinograde na Trški g... met in trgovina sta v... lo živahna Tu se v... likih letnih in 12 me... mov; vsak ponedelj... dan. Novo mesto ... kmetijskih pridelkov... kraj, poleg tega p... kulturno, gospodars... metno središče za ... južnodolenjski kot. ... križišče državnih c... ljano, Karlovec, Br... greb ter banovinsk... Krško, Stražo — ... in Toplice ter na Č... železniške proge ... Karlovec se odcepi ... proga na Stražo - ... bolov v Krki in Te... di ščuke, sulce, som...

Tovorni del No... je tudi na desnem ... ležeča Kandija, ki ... starim mestom šir... most. Kandija ima ... postajo, mško bo... miljenih bratov, g... in grad Grm s km... Grad, ki ga je let... dal baron Mordaks...

(Nadaljevanje na ...

Čez polje sta šla ... Ona mogočna in s... je venomer zbadal ... svojo pohlevno sl... Ta je ponižno ko... gledal v tla, pa pos... pete litanije, ki ... konca ne kraja. ... varjal, ker je vedel ... boljše zanj, če mo... nikdar ne gasi z o... vztrajno molčal, s... bo morda zdrdrala ... jezik pretegnjeni!

Kar vidi ona, k... njima divji bik, ki ... na ofenzivo rdeč ... rega je držala ome... roki. Nič ni rekla ... da juriša proti nj... glave razsrjena ž... je naglo pognala ... tam skrila za živo... vsaj zavpila: "gl... ne. Možiček pa, ki ... no v tla, ko se ... njim ploha hudih ... žene, ni videl tam... ži, ki se je valil ...

In tako se je z... moralo zgoditi, d... knil možička na ... gnil, malo ž njim ... prepriča, če ima ... potem ga je pa v... ku zadrajsal v mla... je potem še mal... tleh s prvima no... klicati na korajže... potem pa zadov... nazaj k svojim c... gam na drug kon... samo se mu je s... tako fletno poig... nožno živalico ta...

Možiček je pa ... sapo, ko se je ko... ne mlakuže in ko ... vidi, da prihaja ... nica k njemu. Te... ves svoj pogum (... dil, koliko koraj... majhnih postav... nad ženo:

"Mica! Kar je ... ampak rečem ti ... enkrat tako butn... lužah, mi bo m... potrpežljivost po...

△

Postopač bi r... do denarja, pa ... da mu bo odpel... plača toliko in ... kov. V tistem ... nek delavec, ki j... ko ime kot bog... pismo pride po... cu v roke. Ta ... se vsede in hitr... parju: "Cenjeni ... mam denarja, ... log mi neznansk... te k meni, mor... kak način dogo... ne."

Postopač se je ... se je prepričat, ... ali ne; on ... je zadeva u... Tetrev je bil ... in pri Rožma... zaupno tol...

...misliš ti, To... bom jaz ko... ta se vidva... bom povec... to drugim ... med seboj!

...ju pa se je ... prisrčnosti p...

etloba in senca

SPISAL DR. FR. DETELA

se je rotil, da se on inja, da bi bil kateri- žaljivega govoril.

sam ne spominjaš, ti drugi pomagali," je ic, tako da je bil Te- lu zadosti voljan in še za kratko spravo. To- e dogovorili, da umak- tožbo, ako prekliče in Rožman svojo žalitev novinah, ki leže pri mizi.

ko rad bo preklical!" Tetrev, ko se je od- "Vidva ne vesta, ka- tiste široke hlače tre-

ki je bil tudi za sebe je napel vse strune, avil Rožmana v potre- nost. Pripovedoval je, o se je trudil in mu- e hudega Toneta ven- o omehčal, da se je vdal, njemu, Tetrevu, ki je Gašperju sorod- peljal je skesanega sam h Klančarju, o še mogle poseči vojimi jeziki domače Preklic se je sestavil se je oziral na obe otem so si prijatelj- roke.

je šlo," je dejal Te- e spremljal Rožmana mu. "Hvala Bogu, da draho skupaj zbila! e morajo pa še zaliti, kleparji. Kaj, Rož- mpak doma nikar ne o da smo se pogovo- reklicu molči!"

XIII.

je imel naročen v va- Rožman. Brali so ga ljudje navadno le ob žandarji, eksekutor- , kadar so hodili skoz man je tuhtal in ra- aj bi utegnil iziti list m preklicem. Okoli e je začel sam hoditi češ, da ima tudi dru- kov. Dvakrat je šel tretje je pa prestre- e, in pogrel ga je na- preklic. Še brati ga do konca; nadpisa in je imel do grla dosti ro je izrezal tisti kos. vrgel novine zaničlji- o, češ, da ni notri ni- same čenče, katerih še e ne verjamejo. in da vsakega krajcarja za- e pa je rad bral, in mu je ugajalo, če so tniki prav lasali. Kdo a mirne ljudi, in naj o modro razgovarja- e pa začneta dva pso- vse vkup.

tukaj pa nekaj manj- ejal Pepe, ko je bral sa.

es?" se je čudil oče. spaka; pa res. To je konfiscirano. Najbrž je resničnega."

a te novine niso oble- nizi. Komaj jih je bil al, jih je oče konfis- rugi dan je Rožman udi še sam šel na po- zato, da je domačim sal, in potem, ker se bo ta preklicani pre- je bil prvič konfisci- ugič natisnjen. Hvala a ga bilo, in svet se je pet naprej v starem

e na misel ni prišlo, el prepričat, ali je izre- ali ne; on je bil ve- je zadeva ugodno re- Tetrev je bil v milosti in pri Rožmanu. Zato di zaupno tolažil Rož-

misliš ti, Tomaž," je a bom jaz komu pove- sta se vidva pobota- ga bom povedal, črne- pa to drugim mar, kar ni med seboj! Na tvo- je!"

ju pa se je tožilo po prisrčnosti prejšnjega življenja. A zbliževanje je bilo težko; njegovemu ponosu se je zdela vsaka nežna beseda poniževanje, drugi pa so sodili po zunanjosti. Parkrat se je bil namenil mladenič k Bricu, kakor da bi šel po Janeza; a sredi pota se je vrnil, v strahu, da ga bodo osorno sprejeli in bo on takisto odgovoril. K Tonetu je pošiljal Jerico, ki ga je tudi pri Bricovih opravičevala in zagovarjala.

Rozalka, ki je bila posebno huda nanj, pa je bila teh misli, da je premajhna kazen zanj, če ona ne govori ž njim, da ga bo treba prav pošteno ošteti. In to je tudi storila. Pri prvi priliki, ko je dobila samega, mu je začela naštevati storjene grehe, in tako grdo se ji je zdelo, kar je bil on zagrešil, da se je nazadnje sama razjokala. "In jaz sem te tako rada imela!" je pojemala. "Oh, da se je to zgodilo!"

"Se je že moralo," se je zagovarjal Gašper, ki je precej skrušen poslušal dolgo pridigo.

"Kaj! Moralo?" je vzkipela. 'Nazadnje boš še rekel. da je bila to božja volja. Hudobnega duha volja je bila to, da veš."

"Drugim ljudem sem verjel," je dejal Gašper.

"Zdaj pa imaš. Kaj pa hodiš po hišah, ko imaš doma pošteno družbo! Seveda te vabijo; ampak če bi bil ti zadosti moški, bi se bil ustavil."

"Vse je res, Rozalka, kar mi očitaš, in saj ti pravim, da mi je hudo."

"Ali misliš ti, da meni ni? Seveda Liza in Reza in Bog ve še katera ti hodijo po galvi; zato pa je tako."

"To pa ni res, Rozalka," se je zagovarjal Gašper, vesel, da se more pošteno braniti. "To si si ti izmislila, ali pa ti je kdo natvezel. Jaz se ne brigam za nobeno nič, in najljubše bi mi bilo, če bi moglo biti še vse tako, kakor je bilo. Jaz morda tudi nisem toliko kriv, kakor ti misliš."

"Oh, saj sem te jaz že dozdaj zagovarjala, čeravno se mi je zdelo, da nisi vreden. Torej glej, da se poboljšaš, in ostani potem mož beseda!"

Segla sta si v roke, in obema se je olajšalo težko srce. Gašper bi bil še hujše besede rad prenesel, samo da bi se obnovilo prejšnje prijateljstvo, in hvaležen je bil Rozalki. Rozalko je pa samo ta misel še mučila, če ga ni morda pretrdo prijela; zakaj marsikak grešnik se pod prehudo besedo ne poboljša, marveč zakrkne. To bo treba še popraviti. Doma mu je pa gladila pot v hišo, in pomagli sta ji Jerica in teta Mana.

Kmalu potem je naznanila Jerica Gašperju, da se popelje drugega jutra varih ž njim k sodišču, da se izvrši izročitev. Gašper je nekoliko osupnil. Po eni strani mu je bilo ljubo, da se reši nadzorstva in ozirov; milo se mu je pa tudi storilo, ko je pomislil, zakaj da stric tako hiti.

"Pojdi stricu povedat," je naročil sestri, "da se nikamor ne mudi. Eno leto lahko še ostane, kakor je bilo."

Klančar se ni vdal, in drugega dne sta se odpeljala. Gašper, ki je vozil, je hotel spredaj sedeti; a Tone mu je rekel, da naj sede poleg njega, da se ne bo videlo, kakor da bi orala in eden za klešče držal, drugi za drevo.

Dolgo časa sta molčala Gašper si ni upal govoriti, Tone pa ni hotel, ker ni vedel, kakšnih misli da je Gašper.

"Stric," je izpregovoril naposled Gašper, "ali Vam ni izporočila snoči Jerica, da se meni nič ne mudi "

(Dalje prihodnjič)

RAZNI KRAJI NAŠE STARE DOMOVINE

Antona Smoleta kupil s posestvom vred kranjski deželni odbor, ki je tu ustanovil vinarsko in sadjarsko šolo, ko se je istega leta ukinila enaka šola na Slapu pri Vipavi.

V Kandiji sta še samostan usmiljenih bratov (nekdanji grad Neuhof), bivša graščina, ki je bila zgrajena konec šestnajstega stoletja. Prvotni njegov lastnik je bil Wolf Adam pl. Mordaks. Pozneje je grad pogosto menjal lastnike. Od leta 1892 služi za samostanske prostore. Na desni strani ceste stoji grad Kamen. Po Valvasorjevem poročilu je bil grad prvotno last Gallov. Danes je last rodbine Franca Šukljeta, dvornega svetnika v pokoju, ki je umrl leta 1935.

Novo mesto z okolico je jako privlačna letoviška in tujska postojanka. Za tujce je preskrbljeno s tremi hoteli, z več restavracijami in gostilnami. Ugodno je podnebje, ki se odlikuje po svoji zmernosti; čisti zrak in za vse vodne sporte izredno prikladna Krka z modernim kopališčem na Loki zraven železniškega mostu. — Značilni so za mesto drevoredi in sprehajališča (Kapit. marof, Grm, Ljubljanska cesta). Vsa širša novomeška okolica je znana kot "dolina gradov;" razen Kamna in Grma na mestnem področju so v bližini še gradovi Poganci, Ruperč vrh (kjer so sodili včasih "čarovnice,' kakor smo pisali v naši zadnji izdaji, ured.), razvaljena mehovski in lukenjski grad, Zalog, Graben, Bajnof, Stari grad Otočec, Struga, Volavče, Gracarjev turn, Hmeljnik itd.

Novomeška tla so bila obljudena že v predzgodovinski dobi (bronasta najdišča, grobovi iz latenske dobe ter številni rimski predmeti). V zadnjem veku zasledimo Novo mesto že v listinah iz 11. stoletja. Gradec, to je današnji kapitelj, se omenja že leta 1081, sigurno pa l. 1237 kot središče pristav stiškega samostana, ki so se razprostirale po njegovi okolici zlasti na Trški gori. Okoli tega Gradca se je razvila naselbina. Vas je že zgodaj dobila trške pravice. Kot trg se prvič omenja leta 1331. Bil je obzidan in utrjen. Leta 1365 je avstrijski vojvoda Rudolf IV. povzdignil trg v mesto. Po ustanovitelju se je tedaj imenovalo Rudolfovo, prebivalstvo pa mu je dalo ime Novo mesto. Rudolf IV. je podelil mestu lasten mestni grb in magistrat z mestnim sodnikom na čelu. Kljub večkratnim napadom niso mogli Turki mesta radi silnih utrdb nikoli zavzeti. Doba turških napadov pomeni obenem tudi zlato dobo Novega mesta. Kot večji kraj na turški meji je bilo tu zbirališče obmejnega vojaštva in skladišče orožja ter drugih vojaških priprav. Z vojaštvom so se naselili v mesto tudi trgovci. Rokodelci so bili organizirani v cehe. Mesto je imelo pravico do 5 letnih sejmov.

V mestu se je pričel širiti protestantizem predvsem iz Metlike. Glavna protestantovska pridigarja v mestu sta bila iz Krškega pregnani Vlahovič in bivši župnik Weixler. Večji del meščanov je sprejel novo vero ter jo obdržal tudi še po obisku škofa Hrena, ki se je l. 1600 mudil v mestu.

Po zgraditvi Karlovca leta 1579 je prenehal razvoj Novega mesta, kajti vojaštvo in uradi so se preselili tja. Tudi trgovina s Hrvatsko je prenehala. Propadanje mesta so še pospešili mnogi požari in kuga ki je tu divjala v letih 1578, 1599 in 1625. — Leta 1894 je stekla železnica Ljubljana - Novo mesto. Kapiteljska šola se izrecno omenja že leta 1509, obstajala je do l. 1786, ko so tu ustanovili deško ljudsko šolo. Leta 1816 so odprli dekliško šolo in 1746 gimnazijo. Leta 1912 je bila ustanovljena še meščanska šola. Mestna bolnišnica za uboge in onemogle se omenja že leta 1428.

Med mnogimi znamenitimi Novomeščani naj omenimo sledeče: dr. Nachtigal Rajko, rojen 1877, slavist in univ. profesor v Ljubljani; Podbevšek Anton, novinar in književnik; Pugelj Milan, pisatelj; pater Hugolin Sattner, skladatelj i. dr. (Glas SDZ.)

—o—

Neusmiljeni hrček

Sonja Severjeva

(Nadaljevanje)

"Dobro, grem, ker moram, le malho si še napolnim za popotnico." Že je hotela iti v shrambo.

"Ne!" ji je zastavil pot Bobek; "vse, kar je tukaj, je moje in ničesar ne boš jemala s seboj. Takoj se poberi!"

"Mati se je komaj premagala, da ni skočila kakor razjarjen ris na okrutneža. Stala je nekaj časa kakor vkopana, strmela v brezsrneža in nato s preroškim glasom dejala:

"Bobek, Bobek, to ti ne bo prineslo sreče, ne tebi ne tvojim potomcem!" Potem je s solznimi očmi pobožala svoje nebogljenčke in jim dejala:

"Pojdimo, otročički, pojdimo —! Gremo iskat očka!"

Malčkom se je sicer malo čudno zdelo, da morajo tako rano iz toplega gnezdeca, a vendar so še kar pridno capljali za mamico. Bobek in njegova nevesta pa sta se škodoželjno režala za odhajajočimi, dokler niso zapustili podzemeljskega doma.

Ko so drobni hrčki prišli na dnevno svetlobo, so skoraj oslepeli Njih očesca so bila pač še prenežna zo močne sončne žarke. Milo so zacvilili in se stisnili k mamici. Ta pa jim je ljubeče prigovarjala in jih spodbujala, naj hitro stopijo, da pridejo iz tega nevarnega kraja.

Najprej se je mati seveda napotila k dobremu prijatelju korenčku. Hotela se je pri njem izjokati in ga vprašati za svet. Korenček se ni preveč začudil, ko jo je zagledal vso potrto in objokano. Mehko jo je tolažil:

"Nikar ne obupuj, mamica, vem, kaj se ti je zgodilo. Saj sem videl, kako zahrbtno je Bobek umoril ubogega Fižolčka."

(Dalje prihodnjič.)

—o—

— Platinum so poznali že zdavnaj, a ker je tako težko topljiv, ga niso dosti vporabljali.

Velika Britanija se je po zadnjih volitvah zasukala od konservativne k politiki delavske stranke. Možje, ki nam jih kaže gornja slika in ki so bili pri zadnjih volitvah izvoljeni, bodo sedaj vodili usodo Britanije. Od leve na desno so: Hugh Dalton, minister pečatov; Ernest Bevin, zunanji minister in Herbert Stanley Morrison, Lord president of the Council.

MALI OGLASI

Rodney Adams Heating Service
550 E. 200. St.
vogal Monterey
Snap-action termostat s pilot lučko, draft hood in jacket za insulacijo, — inštaliramo na vašem 30 galon tanku za vročo vodo za $26.43, vključno davek.
Pokličite KE 5200
(x)

Kadar kupujete ali prodajate!
Posestvo, n. pr. hišo, zemljišče, trgovino ali farmo, se vedno obrnite za zanesljivo in pošteno postrežbo v vaše popolno zadovoljstvo vedno do nas.
Splošna zavarovalnina proti ognju, nezgodam, za avtomobile itd.
Gradimo tudi nove domove po vašem okusu.
Se priporočamo
Edvard Kovac, Frank Prevec in Nettie Princ
KOVAC REALTY
960 E. 185. St.
KE 5030.
(Thur. —x)

Kupim pohištvo
Kupim jedilno mizo in stole. Kdor bi prodal, naj se zglasi na 8104 St. Clair Ave. (196)

Pozor pogorelci na St. Clairju!
Tukaj v Nottinghamu je naprodaj lepo posestvo za dve družini z vsemi udobnostmi; velik lot z sadnim drevjem. Hiša ima 10 sob. Za ceno se bomo sami dogovorili. Nudi se izredno lepa prilika podjetnemu človeku, ker bi se dalo odpreti izvrstno vinsko trgovino; je dosti prostora in nobene take trgovine ni na vsej tej glavni cesti. Zglasite se na 1039 E. 185. St. (196)

Pohištvo naprodaj
Proda se pohištvo za jedilno sobo. Vprašajte na 6127½ St. Clair Ave. (196)

Lepa hiša naprodaj
Proda se lepa solidna 6 sob hiša; dvojna garaža; nahaja se na Ingleside Ave. Cena je $9,900. Podrobnosti izveste pri
E. Fitzjohn
778 E. 185. St.
IV 6988
zvečer IV 3181
(197)

Tukaj je cena za vas!
Naprodaj je hiša na 1034 E. 71. St. za 2 družini, 12 sob, kopališče; $5,200.
Druga hiša na 71. cesti, 10 sob, za 2 družini; ima furnez, 3 garaže; cena samo $6,800.
Moderna hiša 8 sob, ves hrastov les, furnez, garaža, porč; ima 4 spalne sobe; cena samo $7,350.
Zidana hiša za 6 družin, 6 garaž, 6 furnezov, rent $180; cena samo $15,900.
J. Lusin
7113 Myron Ave.
HEnderson 6054
Kličite po 6 zvečer. (197)

DELO DOBIJO

Prilika po vojni
Lepa prilika tudi za po vojni se nudi strežkinji za poln čas, ki mora biti stara nad 21 let, Slovenka ali Hrvatica. Jako dobra plača. Zglasite se v
Sorn Restaurant
6036 St. Clair Ave.
(x)

Ženske za čiščenje
Nočno delo; plača od ure; stalno. Vprašajte za Mr. Stocker od 8 do 5. Carnegie Medical Bldg. 10515 Carnegie Ave.
(200)

MALI OGLASI

PRIPRAVITE VAŠ FURNEZ!
Novi furnezi za premog, plin, olje, gorko vodo ali paro.
Resetting $15 — čiščenje $5
Air-Conditioning,
Honeywell Thermostat
Lahka mesečna odplačila
Chester Heating Co.
1193 Addison Rd.
ENdicott 0487
(x)

PIVO V ZABOJIH
Leisy . . . Schlitz
Dortmunder . . . Standard
in
dobro vino na galone
EMERY'S
961 Addison Road
(x)

Hiše naprodaj
Na Kewanee Ave. 5 sob moderen bungalow, furnez, 2 garaži, cena $7,200.
Hiša za 2 družini na 77. cesti, cena $6,600.
Na 207. cesti hiša za 2 družini, 4 sobe spodaj, 3 zgorej, zadej hiša s 4 sobami; garaža, ekstra lot; cena je $6,800.
Na Calcutta Ave. hiša za 2 družini, 4 sobe spodaj, 5 zgorej, 2 garaži, furnez, velik lot cena je $7,200.
Hiša na Sylvia Ave. za 2 družini, 4 sobe spodaj, 4 zgorej, furnez, 4 garaže, velik lot, cena je $6,500.
Za podrobnosti pokličite
Geo. Kasunic
HEnderson 8056
(196)

Prava farma
Naprodaj je 55 akrov prave farme, ki je zdaj vsa v produkciji; 4 akre grozdja, 4 akre jablan in breskev; 1/8 akra špargljev. To je zelenjadna, sadna in mlekarska farma. Hiša ima 9 sob s furnezom in kopalnico. Lasten plin za rabo v kuhinji ter za gretje spomladi in jeseni. Prostoren hlev za govejo živino in konje.
Cena ZDAJ je $12,000 in sicer ½ gotovine takoj, ostalo v 3 letih po 5% obresti. Razkaže se po dogovoru.
Ralph J. Gillett
North Madison, O.
Telefon: 2621.
(Urad odprt tudi zvečer)
(Aug. 31)

Za 2 družini
Naprodaj je hiša za 2 družini, 10 sob, 2 furneza, garaža. Ta hiša mora biti hitro prodana radi odhoda iz mesta. Cena samo $6,200. Ta hiša se nahaja blizu E. 74. ceste. Pokličite HE 6054 po 6 uri zvečer. (197)

Za eno družino
Naprodaj je hiša za eno družino, 7 sob, se proda poceni. Nahaja se na E. 45. cesti blizu Superior. Za nadaljna pojasnila pokličite ER 0145. (198)

Soba se odda
Odda se opremljena soba za moškega. Zglasite se na 1064 E. 69. St. (198)

Hiša naprodaj
Na 1241 E. 87. St. severno od Superior, za 1 družino, v izvrstnem stanju, nanovo dekorirana, se lahko prenaredi za dve družini; garaža; se lahko takoj vselite. Prodaja lastnik.
(198)

DELO DOBIJO

Delajte v
MODERNEM POSLOPJU
THE TELEPHONE COMPANY
potrebuje ženske za hišno znaženje poslopij v mestu
Stalno delo — dobra plača
Poln ali delni čas
6 večerov v tednu
od 5:10 zv. do 1:40 zj.
Zglasite se v Employment Office 700 Prospect Ave. soba 901 od 8 zj. do 5 pop. vsak dan razen v nedeljo
THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Sprejme se skladiščnik
za živilske produkte
Stalno delo
Unijska plača od ure
The Star Elevator Co.
E. 38. St. & King Ave.
(197)

Delavci za livarno
Squeezer Molders
Grinders
Chippers
Pour-out Men
Shake-out Men
Težaki
Plača od ure in overtime
Izvrstna prilika za v mirnem času.
Westinghouse Electrical Corp.
1216 W. 58. St.
Detroit ali Clifton kara.
(198)

Carpenter
se sprejme za prvovrstna dela
pri hišah
Najvišja plača
Dosti novega dela za naprej
Vse na vzhodni strani mesta
Mora imeti unijsko karto
A. F. of L.
Zglasite se pri
E. J. Radem
EVergreen 1094
American Home Builders
(196)

Delo je odprto za
VERTICAL BORING MILL
HORIZONTAL BORING MILL
ENGINE LATHES
TURRET LATHES
SHAPER
LAYOUT PLATE MEN
CUTTER-GRINDERS
4 ft. RADIO DRILL
Delo je 54½ do 60 ur
Plača od ure
Stalna zaposlitev
The Osborn Mfg. Co.
5401 Hamilton Ave.
(198)

Kupujte vojne bonde!

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

Vojvoda Niklot je bil že na dvoru vinjevaškega staroste. Bil je samoten. Oprsje so mu potegnili raz prsi. Na rani je bila le lahka obveza. Rana ni bila globoka. Toda na dvoru je bilo vse tiho, na vasi ni bilo nikjer žive duše, vsi so klečali in molili pred ognjišči, da bi jim dobri, večni bogovi še dolgo let ohranili starega, hrabrega vojdodo.

VI.

Ko je Bukovski starosta Ludevit videl prihajati ženina svoje hčere, se je nekako zamislil. Niti naproti mu ni šel, niti soli niti kruha mu ni ponudil . . . Današnji obisk danskega viteza mu ni bil po volji.

Že so na pragu glavnega vhoda žvenketale ostroge, bilo je tudi slišati, kako so zveneli meči in se ozivali glasovi Estrichsonovega spremstva.

Na dvorišču je bilo tudi vse mirno, niti pes ni radostno zalajal, niti kokoš ni zakokodakala, niti petelin ni zapel . . .

"Bog te pozdravi, starosta! Kako da si ti tako čuden?"

"Gospod, baje se ti je pripetila nesreča "

"Ti veš za to?"

"Naši kraji so ravni, in po njih se raznašajo novice po vetru!

"Pomirila sva se . . . Odpusti mi . . . Povabil sem ga na svatbo."

Starosta Ludevit ni odgovoril

Estrichson se je ozrl po sobi in obstal nato na starcu z dolgim, vprašajočim pogledom. Na pročelni strani je manjkalo — križa.

"Kaj je to, starosta?"

"Gospod, ne zahtevaj, da bi ti pripovedoval . . ."

"Kje je tvoja hči?"

"Gospod, ne zahtevaj, da ti povem!"

"Jaz vprašam: kje je Jitruša?"

"In jaz ti odgovarjam drugič: ne zahtevaj vedeti!"

"Vse mi moraš povedati . . . Zastonj nisem prišel tako daleč. — Ploviti je bilo nevarno, sušcevi vetri so nam grozno nagajali . . . Torej, kje je moja nevesta?"

"Na poti . . ."

"Na poti?"

"Šla je s svojimi tovarišicami v Arkono . . ."

"Kaj govoriš?"

"Po okolici so si natrgale prve cvetlice, katere je rodila vesna, zvile so iz njih velik venec in sklenile ovenčati z njim Svantovitov kip v Arkoni . . ."

"In to si mi hotel zamolčati?"

"Gospod, nisem te hotel mučiti!"

"In zakaj?"

"Če bi imeli mogoče valovi napraviti pot iz tvoje sedanje domovine k nam nemožno . . ."

"Ti hočeš reči: če bi s svatbo ne bilo nič . . . Kaj ne da, starosta? — Toda pravim ti: Tvoja hči mora biti moja žena, če bi stali med Dansko in med tukajšnjimi bregovi valovi kakor gore, kakor največje švedske gore . . ."

"Tudi če bi bila paganske vere?"

"Tudi če bi zapustila križ."

"Tudi če bi obljubila bogovom, da ne mara moža, dokler domovina ne bo osvobojena?"

"Da bi mogla Jitruša storiti tako obljubo?"

"Obljubila je to večnim spasom z vsemi svojimi družicami . . ."

Mladi vitez se je zagledal v tla. Zato mu je starec, ki se je izdal za njegovega deda, hotel preprečiti pot v Bukovsko. . . . Zato se je nekolikokrat zaničljivo nasmejal . . .

"In kdaj se vrne s svoje poti "

"Čakam jo že dva dni"

"Ali mi dovoliš čakati s teboj pod tukajšnjo streho?"

"Če hočeš?"

In vitez Estrichson je res ostal tukaj in čakal.

In dočakal je Jitrušo še isti večer.

Iz Arkone se je vračal cel zbor deklic. Bile so oblečene v belo, snežno obleko, v kakoršni so hodili k pogrebu, šle so molče, kakor da so pustile jezike v svetišču Svantovitovem, okoli čistih čel so jim bili oviti zeleni venci, katere so jim položli na glavo žreci v Arkoni in katere morajo najskrbneje varovati, da jim ne zvenejo; in če jim zvenejo, se morajo vnovič napotiti po druge . . .

"Jitruška! — Moja nevesta —!"

Vitez Estrichson je že od daleč klical nad starostnino hčerjo.

Tako krasne ni videl še nikdar.

Belo oblačilo z zelenim vencem okoli čistega čela jo je res pretvarjalo v angelja miru.

Vitez Estrichson ni mogel niti verjeti svojim očem, da bi mogla to biti ona.

Tudi spremstvo je obstalo z očmi na teh prikaznih slovanskih deklic, ki so se vračale iz Arkone v nepopisljivi krasoti.

Jitruška je vpirala oči v zemljo in čim bolj se je bližala domačemu dvorcu, tim bolj so ji bledela lica.

"Z atejem te že ne moreva dočakati!"

"In čakal si zastonj Estrichson!"

Te besede je izustila Jitruška tako hladno, tako ledeno, da je mladega viteza stresel mraz.

"Vendar sem te dočakal!"

"Toda ne tako, kakor si si želel!"

Te besede so zvenele še hladnejše, še ledenejše . . .

Jitruša je korakala mimo njega resno, ne da bi dvignila pogled od tal . . .

Vitez jo je prijel za roko.

"Jitruška! Nevesta moja!"

Deklica pa je svojo levico na lahko zmaknila iz njegove desnice.

"Saj sem vendar prišel po te!"

"Sam boš moral nazaj . . . Sam, Estrichson! — Med menoj in teboj je grob . . ."

"Grob, Jitruška?"

"Da, grob! — In ta grob je moja rodna zemlja. In dokler ta grob ne oživi, dokler se na rujavi prsti ne razzeleni najbujnejša trava, dokler se ne razvijejo na njem najvabljivejši cvetovi, kakor so: sreča, pokoj, mir, nekdanja slava, bivša moč — do tega časa mora — mora na moji glavi zeleneti ta venec, ki je posvečen pred obličjem Svantovitovim . . ."

Bukovskemu vladiki so se oči zalile s solzami. Iz dna duše je bil vesel odgovora svoje hčere . . . Na take hčere morejo biti stariši vedno ponosni.

"In potem, ko ozeleni trava, ko oni cveti res zacveto v nekdanji vabljivosti . . . Potem boš — hočeš biti moja?"

"Potem — bodem — tvoja!"

"Jitruška . . ."

Mladi mož je zastokal . . .

"Veš, kaj storim? — Pojdem in pomagal bom, da se ti cveti v tvoji domovini v najkrajšem času razcveto v srečo, pokoj in mir. — Tudi svoje življenje sem pripravljen žrtvovati za to . . . In to ti prisegam pri svoji ljubezni, ki plamti za te že davno — davno, duša moja, k temu se ti zavezujem pri svojem Bogu, pri svoji časti — pri vsem, Jitruška . . . In veš, kam odidem sedaj? — Iskat starca, ki pravi, da se imenuje Niklot . . ."

"On je res Niklot . . . "

"K njegovim nogam položim orožje svoje, in na las hočem izvršiti vse, kar mi zapove."

"Na teh potih bo tvoja nevesta pri tebi s svojo dušo po dnevi in po noči!"

Za nekoliko trenotkov je zapuščal mladi danski vitez Bukovski dvorec in nameril s svojim spremstvom proti morju, kjer jih rojaki zdaj še niso pričakovali . . . Vsi pa so ostali z Estrichsonom v bodrskem ozemlju; od njega se ni ločil niti jeden.

VII.

V prijazni dolini, oddaljeni od Bukovskega dvorca in Vlnjovsi kaka dva dni hoda, se je utaborila zvečer topla jezdecev. — Na obeh pobočjih doline so se razprostirale nepregledne smrečice. Zdelo se je, da peklenice pri svojem pogubonosnem letu niso niti zadele ob ta kot bodrske zemlje. Vse je tu dihalo najbolj sveže življenje, slišati je bilo ljubko žvrgolenje ptic, katerih popotnikovo oko ni opazilo v celi tukajšnji pokrajini tja do morskih bregov, razun kakega galeba, kragulja ali kanje; povsodi je bilo polno cvetja, in vetrič je pihljal tako ljubko hladeče . . .

Tukajšnji kraj je spadal k bodrskemu ozemlju samo po imenu. Že dobrih sto let so prebivali v njem nemški naseljniki. In zato je bilo v njem vse neopustošeno . . . Zapač pokončali lastni Saska vojska je po tem kraju vselej v pohodih . . . Na meji proti Bodrcem cela vrsta njav in gradov, ki so lej dovolj močni, da naval slovanskega je terega so se zdaj in močni vetri.

(Dalje prihodnjič)

VSE KARKOLI
se potrebuje od zobozdravnika, bodisi izvlečenje zob, puljenje zob in enako, lahko dobite v vaše polno zadovoljstvo pri dr. Zupniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas dopušča. Uradni naslov:
DR. J. V. ZUPNIK
6131 St. Clair Ave.
vhod na 62. cesti, Knausovo poslopje.
(Aug. 21, 23)

Vas muči revmatizem?
Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.
Mandel Drug
15702 Waterloo Rd.
slovenska lekarna
(Thur.-x)

RE-NU AUTO BO
982 East 152nd
Popravimo vaš avto in da bo kot nov.
Popravljamo body in Welding!
J. POZNIK — M.
GLenville 3

East 61st St. G
FRANK RICH,
1109 E. 61st
HEnderson
Se priporoča za popravo nje vašega avtomobila. dobro.

FR. MIHČIČ
7114 St. Clair
ENdicott
6% pivo, vino, žganje in zek. Se priporočam
Odprto do 2:30

Kraška kamnose
15425 Waterloo
IVanhoe
EDINA SLOVENSKA TV CA NAGROBNIH SPO

Jos. Zele in Sino
POGREBNI ZAVOD
Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na ra
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo
6502 ST. CLAIR TVENUE Tel.: EN
COLINWOODSKI URAD:
452 E. 152nd STREET. Tel.: KE

Skebe & Ulle Plumbing & Heating C
15601 Waterloo Rd. KEn
Vodne cevi namestimo in odvodne kanale očistimo. D
GLEDATI ZDAJ SVOJ GRELNI SISTEM NA PARO IN VRO
Mi prodajamo In inštaliramo ves monterski in grelni ma
Ponoči pokličite:
MIKE SKEBE
KE 4614

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA NADVSE LJULJJENEGA IN NIKDAR POZALJENEGA SOPROGA IN OČETA

Louis Judnich

ki je nas tako nepričakovano zapustil dne 23. avgusta 1944.

Oh mesec avgust tužni žalni,
prinesel si nam strašno gorje,
odvzel soproga in očeta,
oči zalivajo solze.

Srečno smo živeli skupaj,
tako na hitro ločeni,
kruta usoda zakaj naredila
si nas tako žalostne?

Spavaj mirno v tihem grobu,
oko za Teboj se solzi,
gori tam pri Bogu
večno se veseli Ti.

Žalujoči ostali:

FRANCES JUDNICH, soproga;
CORP. FRANK, sin;
LOUISE in LILLIAN, hčeri.

Cleveland, O., 23. avg. 1945.

V BLAG SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI PRELJULJJENEGA IN NIKDAR POZABLJJEEGA SOPROGA IN OČETA

Joseph Dolenc

ki je zaspal večno spanje in se ločil od svojih dragih dne 23. avgusta 1943.

Dve leti v hladnem grobu
soprog in oče že počivaš,
na Tvoj grob sladko solnce sije,
med nam ostal je Tvoj spomin.

Mi pa ne moremo biti veseli,
ker so to žalostni spomini za nas,
Večni naj Ti zdaj deli plačilo
in izprosi milosti za nas.

Tvoji dragi žalujoči ostali:

APOLONIJA DOLENC, soproga;
JOSEPHINE, MARY poročena Mozek,
FRANCES, JUSTINE, HELEN in BETTY, hčeri;
JOSEPH, sin;
RUDOLPH, zet;
GERALDINE, vnukinja.

Cleveland, O. 23. avg. 1945.

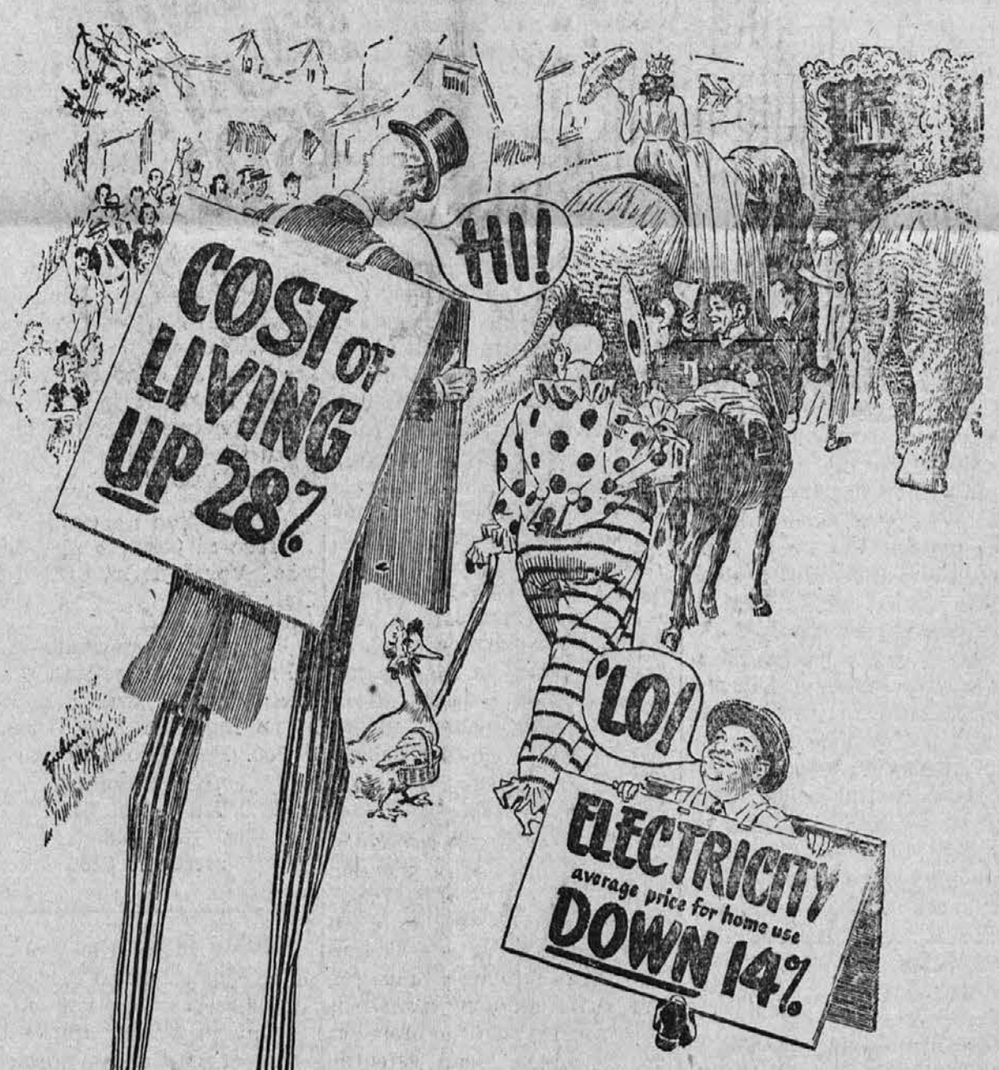

ZVIŠANJE CEN V VOJNEM ČASU je povzročilo povišek življenskim potrebščinam za 28 odstotkov v clevelandski okolici od 1939. Tako kaže statistika vladnega delavskega odbora.

Toda kljub velikim poviškom skoro vsakemu drugemu, se je znižala povprečna edinica ceni elektrike, ki jo daje domovom The Illuminating Company, za 14 odstotkov v isti periodi.

Ta cena je najnižja v 53 letih zgodovine družbe . . . in še vedno se niža!

Kadar delate načrte za vaš dom po vojni, pomnite, da več ko elektrika stori za vas, manj stane povprečna edinica.

Pomnite tudi, da se električni pripomočki izplačajo sami ponovno in ponovno . . . ter vam prihranijo delo in skrbi, kakor tudi čas in denar. Torej imejte v načrtu, da boste imeli moderen VSE-ELEKTRIČNI DOM!

The Illuminating Company

ELEKTRIKA • POCENI • ZANESLJIVA • VEDNO VAM V POSLUGO

In Loyal Suppor
of our fighting men. we ha
pledged ourselves to remi
every American to buy mo
War Stamps & Bonds • No

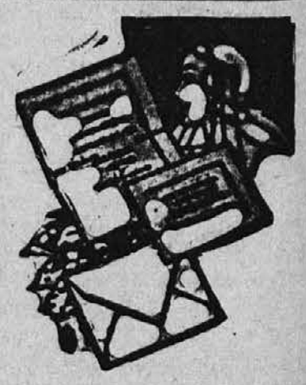

ŽENINI IN NEVESTE

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave. HEnder